

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΡΕΧΕΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Οι μυριάδες Μουσουλμάνοι πρόσφυγες, η αιματηρή αντιπαράθεση Δύσης-Ισλάμ, ο ανταγωνισμός Δύσης-Ρωσίας, η δημογραφική γήρανση της Ευρώπης, η οικονομική κρίση στις Μεσογειακές χώρες της Ε.Ε., η άνοδος των εξτρεμιστών παντού, αλλά ιδίως στον ευρωπαϊκό Βορρά, η δημιουργία συνασπισμών μέσα στην Ε.Ε. κατά της Ε.Ε. και η πρόδηλη αδυναμία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ασκήσει συνεκτική αποτελεσματική στρατηγική δείχνουν ότι μαίνεται ένας πόλεμος με άλλα μέσα. Στο επίκεντρό του η Ελλάδα, η Τουρκία και ο Βαλκανικός Διάδρομος των ενεργειακών αγωγών, των προσφυγικών ροών και του νεο-οθωμανισμού. Η Ιστορία κάνει κύκλο.

Μας θυμίζει, επί παραδείγματι, ότι στους δύο Παγκοσμίους Πολέμους βρέθηκαν στο πλευρό της Γερμανίας η Αυστρία και η Ουγγαρία οι οποίες τώρα πρωτοστατούν στις χώρες του Βίσεκραντ που περιλαμβάνει Κράτη των Ν.Α. Βαλκανίων, όπως η Σερβία, και διαμελίζει με σύνορα τον ενιαίο χώρο της Ε.Ε. Έχει σημασία, συνεπώς, πώς εκτιμούν σήμερα τον Μεγάλο Πόλεμο της Ευρώπης και πώς τον συνδέουν με τα τωρινά δραματικά γεγονότα τρεις σύγχρονοι καθηγητές της Ιστορίας: ένας Αυστριακός, ένας Βρετανός και ένας Σέρβος. Ο τελευταίος μάλιστα υπονοεί σαφώς ότι τα ιστορικά βιώματα των Σέρβων δεν επιτρέπουν να θεωρείται δεδομένη η θέση της Σερβίας στον συνασπισμό του Βίσεγκραντ ούτε στην Ε.Ε. εναντίον της Ρωσίας.

Ο Μίλος Κόβιτς διδάσκει Νεώτερη και Σύγχρονη Ιστορία στο Πανεπιστήμιο του Βελιγραδίου από το 2007. Σε συνέντευξή του στον Σάκη Λούπα, υποψήφιο Διδάκτορα Ιστορίας στο ΑΠΘ, διετύπωσε πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις. Αποσπάσματα της συνέντευξής του αντιγράφονται αυτούσια εδώ. Έχουν ως εξής:

Ο Αυστριακός ιστορικός φωτογραφίας Άντον Χόλτσερ στο βιβλίο του *«Το χαμόγελο του δήμιου: ο άγνωστος πόλεμος εναντίον του άμαχου πληθυσμού 1914-1919»* δημοσιεύει από τα Αυστριακά Αρχεία μία ολόκληρη σειρά φωτογραφιών που απαθανατίζουν απαγχονισμούς αμάχων. Πρόκειται για εκατοντάδες φωτογραφίες που τράβηξαν οι ίδιοι οι δήμιοι. Δείχνουν στρατιώτες του αυстро-ουγγρικού στρατού να σκοτώνουν αμάχους στις περιοχές της σημερινής Σερβίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Σρεμ αλλά και της δυτικής Ουκρανίας. Ο συγγραφέας δεν περιορίζεται μόνο στο αρχεαίο υλικό, αλλά επεκτείνει την έρευνά του στον Τύπο και στα πρακτικά των κοινοβουλευτικών συνεδριάσεων και ισχυρίζεται ότι βρισκόταν σε εξέλιξη το ήδη επεξεργασμένο σχέδιο γενοκτονίας του σερβικού λαού αλλά και των Ρουθηνών, ενός λαού ρωσικής καταγωγής, ουνιτών που ζούσαν στη σημερινή δυτική Ουκρανία. Τα ντοκουμέντα δείχνουν ότι η εξολόθρευση συντελέστηκε βάσει σχεδίου. Κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο σημειώθηκε μία δημογραφική καταστροφή των Σέρβων. Χάθηκαν 1.247.000 Σέρβοι.

Από την άλλη πλευρά υπάρχουν μελέτες που κινούνται χωρίς αμφιβολία στον χώρο του αναθεωρητισμού. Στην πρώτη γραμμή βρίσκεται το βιβλίο του καθηγητού Κρίστοφερ Κλαρκ *«Οι υπνοβάτες. Πώς η Ευρώπη πήγε στον πόλεμο το 1914»*. Σ' αυτό κατηγορεί τη Σερβία ότι συνειδητά και σκόπιμα προκάλεσε τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Δεν ξεκινά με την ενσωμάτωση της Αλσατίας και της Λωρραίνης στη Γερμανία ή με τον ανταγωνισμό των εξοπλισμών μεταξύ Αγγλίας και Γερμανίας ή με την αυστρωρωσική διαμάχη στα Βαλκάνια, αλλά με το πραξικόπημα της 29ης Μαΐου του 1903 στη Σερβία. Το βιβλίο του Κλαρκ έχει ήδη εκδοθεί έξι φορές, έχει μεταφραστεί στις κυριότερες γλώσσες του κόσμου και στην Αυστρία και στη Γερμανία πωλείται στα σούπερ-μάρκετ.

Το 1878, όμως, η Αυστροουγγαρία εγκαθίδρυσε στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη ένα αποικιοκρατικό καθεστώς, μία Κένυα στην καρδιά της Ευρώπης. Η σύγκρουση μεταξύ Αυστροουγγαρίας-Σερβίας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο προκλήθηκε εξ αιτίας της απόπειρας αποικιοποίησης των Σέρβων, της αλλαγής της ταυτότητάς τους και της προσπάθειας να γίνουν Βόσνιοι στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Το ζήτημα της αποικιοποίησης, άλλωστε, είναι και σημερινό ζήτημα. Εδώ και καιρό ως παγκοσμιοποίηση νοείται η επικράτηση σε παγκόσμιο επίπεδο των Αγγλοσαξόνων, του ΝΑΤΟ και του νεοφιλελεύθερου καπιταλιστικού συστήματος. Στην βάση του αυτό το οικοδόμημα είναι ρατσιστικό. Πρόκειται, επί της ουσίας, για ιμπεριαλισμό και αποικιοκρατία που εξαπλώνονται σε όλον τον κόσμο. Κατ' εμέ σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη η αποικιοποίηση της Ανατολικής και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η οποία συντελείται κυρίως σε οικονομικό και πνευματικό επίπεδο ώστε οι Αγγλοσάξονες και οι Γερμανοί να καθιερώσουν στην περιοχή την οικονομική και την πολιτισμική τους πρωτοκαθεδρία. Πολλοί Σέρβοι εδώ έχουν την εντύπωση ότι τόσο η Σερβία, όσο και η Ελλάδα τιμωρούνται λόγω της στάσης τους στους δύο παγκοσμίους πολέμους.

Αντιγραφή
N. I.Μέρτζος